

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 15 (751)

2016 m. gegužės 28 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

RADVILIŠKIS ŽENGLIA Į AKTYVŲ LAISVALAIKĮ 4–5 p. Pokalbis su rajono meru A. Čeponiu

Radviliškio rajono Skėmių kaimo bendruomenė pasirinko „savo temą“ ir tapo „Traktieriaus“ kaimu. Per Tulpių žydėjimo šventę atvažiuoti į „Traktierių“ ir išbandyti edukacines programas buvo pakviesti Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, rajono mero pavaduotojas Kazimieras Augulis (stovi) ir rajono meras Antanas Čeponis (kairėje)

Romo Gurklio nuotr.

LSA Švietimo ir kultūros komitetas rinkosi Pagėgiuose _____ 3 p.

Lietuva nuo A iki Z
Geležies ir miškų kraštas – Kazlų Rūda _____ 6–7 p.

Savivaldybės atidaro vasaros sezoną _____ 8–13 p.

Lietuvos kaimo turizmo asociacijos vėliava – Klaipėdos rajono rankose!
Naujas maršrutas „Dainavos apygardos partizanų takais“
Neringos sezonas – „Sveika, Neringa!“

LSA ŠVIETIMO IR KULTŪROS KOMITETAS

RINKOSI PAGĖGIUOSE

Posėdžio dalyviai prie Mažosios Lietuvos panteono – Bitėnų kapinių

Gegužės 19 d. Pagėgiuose įvyko LSA Švietimo ir kultūros komiteto išvažiuojamasis posėdis, kuriame dalyvavo LSA patarėjas švietimo ir kultūros klausimais Jonas Mickus, Švietimo ir mokslo, Sveikatos apsaugos, Kultūros ministerijų atstovai, Pagėgių savivaldybės mokyklų vadovai. Prieš posėdį komiteto pirmininkas – Pagėgių savivaldybės meras Virginijus Komskis pakvietė apžiūrėti Kultūros centrą, kuriame įrengta viena moderniausių žiūrovų salė Tauragės regione. Tame pačiame pastate įkurdintas Metrikacijos skyrius. Dalyje pastato šeimininkauja bibliotekininkai, kviečiantys ne tik mėgstančius skaityti knygą, pasižiūrėti naują parodą, bet ir norinčius geriau pažinti kraštą.

MAŽOJI LIETUVA MAŽĖJA

Posėdžio pradžioje Kultūros centrų asociacijos prezidentas Romas Matulis pasveikino pagėgiškius, įsirengusius modernų Kultūros centrą, ir įteikė garbės raštą centro direktorei Svetlanai Jašinskienei.

Pagėgių savivaldybės Švietimo skyriaus vedėja Virginija Sirvidienė apžvelgė savivaldybės švietimo įstaigas. Ji pažymėjo, kad savivaldybės mokyklose mokosi 999 mokiniai, 140 lanko ikimokyklinės įstaigas. 65 vaikai lanko priešmokyklinės grupes. Savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, mažėja gyventojų, o kartu ir vaikų skaičius. 2000 m., kai buvo įsteigta Pagėgių savivaldybė, jos teritorijoje gyveno per 12 tūkst. žmonių, dabar savivaldybė yra viena iš keturių Lietuvoje, turinti mažiausiai gyventojų – arti 9 tūkstančių.

REGIONAMS – TRUPINIAI

Posėdyje buvo aptariama regionų kultūros plėtra. Kaip pažymėjo posėdyje dalyvavusi Kultūros ministerijos Regionų kultūros skyriaus vedėja Irena Seliukaitė, Pagėgių savivaldybė yra vienintelė savivaldybė, kuri visa yra įsikūrusi Mažojoje Lietuvoje. Pasak jos, Mažoji Lietuva turi labai daug istorinių ir kultūrinių savitumų, kurie nepakankamai panaudojami regiono patrauklumui didinti.

Ministerijos atstovė kalbėjo ir apie regionų kultūros finansavimo problemas, itin paaustrėjusias patikėjus visą paramą kultūrai skirstyti Lietuvos kultūros tarybai. Labai dažnai lėšos neskiriamos tęstinams projektams, skatinantiems regionų kultūros savitumų puoselėjimą.

Kovo 24 d. aštuonių savivaldybių vadovai raštu kreipėsi į šalies Prezidentę, Seimo Pirmininkę, premjerą, kultūros ministrą, Seimo Švietimo, mokslo, kultūros komitetą, Seimo Antikorupcijos komisiją dėl regionų kultūros finansavimo. Rašte pažymima, kad šiais metais dalinis finansavimas neskirtas Žagarės vyšnių, „Visagino Country“, „Galvės Jazz fiestos“, „Jazz fontano“, Klaipėdos „Šviesų“, „Muzikinio rugpjūčio pajūryje“ ir kitiems jau pamėgtiems festivaliams, nors iki tol jie būdavo kasmet finansuojami. Komiteto nariai nutarė sudaryti darbo grupę ir, parengus klausimą apie regionų kultūros finansavimą, teikti pasiūlymus LSA valdybai.

Marijampolės savivaldybės direktorius Sigitas Valančius pateikė raštą, kuriuo savivaldybė kreipėsi į švietimo ir mokslo ministeriją dėl higienos normų pakeitimo

Kita problema – vartojimo kultūros skatinimas. „Reikėtų išskirti krašto unikalumą, o ne kopijuoti tai, ką jau daro kiti. To pasekmė – visoje Lietuvoje viena į kitą panašios šventės“, – pabrėžė I. Seliukaitė.

Kaip pažymėjo komiteto pirmininkas V. Komskis, Lietuvoje apskritai per mažai dėmesio skiriama regionų plėtrai. „Lenkai regionams išdalija 30 proc. ES paramos, o mūsų šalyje per praėjusį ES paramos finansinį laikotarpį per regionus paskirta tik 11 proc. Šiuo laikotarpiu procentas šiek tiek didinamas, bet jis bus perpus mažesnis negu kaimynėje Lenkijoje“, – pabrėžė V. Komskis.

NEFORMALUSIS ŠVIETIMAS IR HIGIENOS REIKALAVIMAI

Posėdyje dalyvavusi švietimo ir mokslo viceministrė Natalija Istomina apžvelgė neformaliojo ir suaugusiųjų švietimo padėtį. Po pranešimo kultūros darbuotojai pasigedo dėmesio etnokultūrai. Jai, jų manymu, turėtų būti suteiktas pirmumas.

Meras V. Komskis: „Lietuvoje per mažai dėmesio skiriama regionams“

Daug diskusijų sukėlė higienos normų taikymas mokykloje, žaidimų aikštelėms. Higienos normos įsigalioja 2018 m. Panevėžio rajonas patikino, kad naujų higienos normų įdiegimas iš biudžeto pareikalautų 300 tūkst. eurų. Iš jų tvoroms – 190 tūkst. eurų. Marijampolės savivaldybės direktorius Sigitas Valančius pateikė raštą, kuriuo savivaldybė kreipėsi į švietimo ir mokslo ministeriją dėl higienos normų pakeitimo, nes jų sukūrimas reikalauja nemažai investicijų. Pasak direktoriaus, kai kurie reikalavimai labai abejotini. Komitetas nutarė higienos normų klausimą pateikti LSA valdybai.

Posėdžio komiteto nariai ir svečiai apžiūrėjo Pagėgius, lankėsi Vaikų globos namuose, kuriuose komiteto pirmininkas V. Komskis pasidžiaugė pastarųjų metų pokyčiais. Sumainius vaikų darželio ir Vaikų globos namų pastatus, atsirado galimybė jaukiai įkurdinti ir ikimokyklinukus ir priešmokyklinukus, sukurti šeimyninę aplinką globos namuose gyvenantiems vaikams.

Bitėnuose aplankytas Martyno Jankaus muziejus, panteonu tampančios Mažosios Lietuvos Bitėnų kapinės. Ant Rambyno kalno vyko teatralizuotas vaidinimas apie kalno atsiradimą, krašto praeitį ir ypatumus. Pažintinė kelionė baigėsi plaukimu Nemunu turistiniu laivu „Skalva“.

RADVILIŠKIS ŽENGLIA Į AKTYVŲ LAISVALAIKĮ

Burbiškėse vykusį Tulpių žydėjimo šventė buvo lydima renginių, akivaizdžiai parodančių, kad Radviliškio rajonas tampa aktyvaus laisvalaikio vietoje. Apie naujas laisvalaikio galimybes kalbamės su rajono meru ANTANU ČEPONONIU.

Gerbiamas mere, tulpių žydėjimo šventės išvakarėse Radviliškio rajone pirmuosius lankytojus pasitiko apžvalgos bokštas. Tai lyg įrodymas, kad rajonas imasi turizmo plėtros.

Išties apžvalgos bokšto atidarymas teikia vilčių, kad maršrutas, kurį kažkada buvome planavę, tampa realybe. Bokštas pastatytas labai gražioje vietoje. Iš jo atsiveria nuostabios Šiaulėnų ir Šaukoto apylinkės.

Bokštas pastatytas pasinaudojant ES parama. Projektą vykdė Tytuvėnų regioninio parko direkcija. Kadangi parko dalis, kurioje pastatytas bokštas, priklauso Radviliškio rajonui, pabaigus projektą parkas jį perdavė eksploatuoti Radviliškio rajono savivaldybei.

Prie bokšto įrengti 22 km ir 17 km dviračių takai, kad atvykusieji į šį kraštą galėtų pasigrožėti ne tik iš paukščio skrydžio, bet ir važiuodami dviračiais galėtų apžiūrėti teritoriją, aplankyti Šiaulės kalną, kur, kaip teigia padavimai, yra užпустytas kaimas ir bažnyčia, o priglaudus ausį prie kalno ir dabar galima išgirsti varpų gaudimą. Netoliese yra Varpinės, Kartuvių kalnai. Taigi atvykus pas mus galima aktyviai praleisti laiką su šeima ir vaikais.

Kad žmonėms būtų patogų ilsėtis, rajono savivaldybės iniciatyva ir lėšomis pastatėme labai erdvią didelę pavėsinę, įrengėme vietą, kur galima išsikepti kepsniukų, pastatėme stalus, įrengėme pėsčiųjų takus, tvarkingą tualetą, sudarėme visas sąlygas aktyviam poilsiui lauke.

Tačiau Radviliškio rajoną sunku beįsivaizduoti be Burbiškių ir tulpių žydėjimo.

Burbiškių dvaras išties įgyja vis didesnį populiarumą. Vis daugiau rajono svečių dėmesio sulaukia ir Kleboniškių kaimo buities ekspozicija. Šiomet Aplinkos ministerijos konkurse Kleboniškių apdovanoti kaip gražiausiai tvarkomas ir daugiausia tvarkytojų pritraukęs kaimas.

Be abejo, kalbėdami apie lankymąsi Radviliškio rajone, negalime pamiršti ir mūsų legendinių Minaičių, kur 1949 m. vasario 16 d. buvo pasirašyta deklaracija, kurioje Lietuvos laisvės kovų sąjūdis paskelbė, kad šio sąjūdžio taryba yra vienintelė teisėta valdžia okupuotos Lietuvos teritorijoje. Džiugu, kad šią vietą pamilo ne tik Radviliškio krašto, bet ir visos Lietuvos jaunimas, moksleiviai. Jie ten atvažiuoja kaip į gyvą istorijos pamoką. Pasikalba su ten gyvenančią anų dienų liudininke Julijona Petrėtiene, pamato, kaip gyveno Lietuvos partizanai.

Ne taip seniai rajone lankėsi Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Arvydas Sabonis. Koks buvo šio vizito tikslas?

Į Radviliškį atvykę Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Arvydas Sabonis su generaliniu sekretoriumi Mindaugu Špoku domėjosi galimybe rengti profesionalių krepšininkų treniruotes, apžiūrėjo mūsų sporto bazes. O mes turime gražias, naujas ir tvarkingas sporto erdves, kurias galime pritaikyti tiek krepšininkams, tiek kitų šakų sportininkams, besirengiantiems Europos arba pasaulio čempionatams.

Turime vilties, kad geriausių šalies sportininkų treniruotės paskatins rajono jaunimą aktyviau sportuoti ir prisidėti prie šalies sporto pasiekimų.

Toje pačioje bazėje baigiame pastatyti plaukimo baseiną. Jį planuojame atidaryti šių metų pabaigoje arba kitų pradžioje. Tame pačiame sporto komplekse įrengtas teniso aikštynas, parke sustatyti treniruokliai, kur sportuoja jaunimas ir vyresni gyventojai. Taigi netrukus turėsime idealias sąlygas visoms sporto šakoms.

Rajono meras A. Čepononis pakvieta Ministrą Pirmininką A. Butkevičių įteikti atminimo dovaną muziejaus direktoriui Egidijui Prascevičiui (centre)

Atrodo, Radviliškis tampa ne tik geležinkelininkų miestu, bet ir sportininkų kalve?

Pramonės miestas mes esame jau seniai. Žemės ūkis irgi Radviliškio rajone išvystytas, nes yra derlingos žemės. Taigi pastaruoju metu orientuojamės į sąlygų aktyviam poilsiui sukūrimą tiek gamtoje, tiek uždarose erdvėse. Norime maksimaliai jaunimą pakelti nuo kompiuterių, ištraukti iš alaus barų, o tam būtina sudaryti sąlygas. Tai ir stengiamės daryti. Ir ne kalbomis, bet realiais darbais, kad kuo daugiau žmonių galėtų aktyviai leisti laisvalaikį Radviliškio rajone.

Kalbėjosi Barbora Gaudutė

TULPIŲ PASAKOS Burbiškyje klausėsi per 14 tūkstančių žmonių

ELIGIJA ZOLTNERIENĖ

Burbiškyje praūzusiai tradicinei, jau šešioliktą kartą rengiamai Tulpių žydėjimo šventei lietus nesutrūkdė, joje per dvi dienas apsilankė per 14 tūkst. žmonių.

Išsiskleidusios tulpės skleidė gerą nuotaiką. Parodas ir mokyklų kiemelius lankė, koncertų klausėsi ir mugėje suvenyrus pirkė tiek lietuviai, tiek latviai. Gal kiek nepasisekė tik vaikams, svajojusiems pašokinėti ant dar nematytų Lietuvoje batutų. „Slidu. Negalima leisti vaikų, reikia saugoti, kad nesusižeistų“, – sakė batutų šeimininkai.

„Burbiškio dvaras turi tokią gerą aurą, kad net per lietu žmonės čia atvažiuoja iš visų Lietuvos kampelių pasigrožėti pavasario galybe ir spalvinga tulpių žiedų jūra“, – kalbėjo Radviliškio rajono meras Antanas Čepononis. Jis, kaip ir Burbiškio dvaro šeimininkas Egidijus Prascevičius, sakė, kad yra tokių lankytojų, kurie naujų tulpių rūšių apžiūrėti atvyksta kiekvieną pavasarį iš tolimiausių Lietuvos kampelių.

Šventės dalyvius pasveikino apsilankęs Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius su žmona Janina. Jie Burbiškyje ne pirmą kartą, bet kaskart vis gėrisi gražėjančiu dvaru, gausėjancia tulpių kolekcija.

Iškilmingoje šventės atidarymo ceremonijoje dalyvavo ir Seimo nariai Algimantas Salamakinas, Zita Žvikienė, Vytautas Juozapaitis, Šiaulių miesto meras Artūras Visockas, Adomo Baženski, padovanojusio dvarą Radviliškio rajono savivaldybei, sūnūs Jerzys ir Andrzejus Baženskiai su šeimomis. Jiems įteiktos tulpės, sukurtos Radviliškio rajono mokinių specialiai šventei organizuojamam konkursui „Gražiausia tulpė“.

„Džiaugiuosi matydamas jus visus gražiausiame Radviliškio rajono kampelyje. O šalia turime dar vieną nuostabų, tik kiek kitokios srities objektą – Kleboniškių etnografinį kaimą“, – rajono meras A. Čepononis pakvietė Ministrą Pirmininką A. Butkevičių įteikti atminimo dovaną šio muziejaus direktoriui E. Prascevičiui.

Po šventinės atidarymo ceremonijos visi šventės dalyviai ir svečiai pakviesti į Burbiškio dvaro konferencijų salę atidaryti kraštiečio, Radviliškio rajone, Baisogaloje, gimusio dailininko Arvydo Každailio kūrybos darbų parodą „Buveinės“. Ši paroda – kraštiečių renginių ciklo, skirto savo kraštui, dalis.

Šventėje apsilankę svečiai domėjosi mugės prekeivių siūloma produkcija, šėlo koncertuose, dalyvavo Radviliškio rajono švietimo įstaigų bendruomenių organizuojamose veiklose Burbiškio dvaro parko salelėse, apžiūrėjo tautodailės, senovinių gramfonų, patefonų, senovinių automobilių parodas Burbiškio dvaro teritorijoje. Šventinę nuotaiką kūrė Šiaulių pučiamųjų instrumentų orkestras ir kiti kolektyvai.

TRUPUTIS ISTORIJS

Burbiškio, arba Baženskių, dvaras istoriniuose šaltiniuose minimas nuo XVII a. Dvare – peizažinio tipo parkas, užimantis 28 ha plotą. Parko teritorijoje esančiuose tvenkiniuose yra 15 salų. Tvenkiniai sujungti lieptais ir tilteliais, per parką teka Liulio upelis.

Iš visų Radviliškio rajone esančių dvarų Burbiškio dvare XX amžiaus pradžioje buvo sukaupta daug meno vertybių. Burbiškio dvaras pasižymėjo senosios bajoriškos dvarų kultūros puoselėjimu. Dvaro savininkai Baženskiai kūrė didelį ir puošnų parką, jame statė paminklus, skulptūras, kaupė archyvą ir biblioteką. Visas parke esančias skulptūras dvarininko Mykolo Baženski užsakymu sukūrė skulptorius Kazimieras Ulianskis (1878–1914). XX amžiuje dvare lankydavosi Petras Vileišis, Jonas Basanavičius, Kornelis Makušinskis.

Adomas Baženskis, dvaro paveldėtojas, gyvenęs Gniezne, Lenkijoje, apleistą, sovietiniais laikais nuniokotą dvarą 1992 m. padovanojo Radviliškio rajono savivaldybei, kuri įsipareigojo jį sutvarkyti ir pritaikyti visuomenės kultūros reikmėms.

ATIDARYTAS ŠIAULĖS ŽEMĖS APŽVALGOS BOKŠTAS

Tulpių žydėjimo šventės išvakarėse radviliškėčių vadinamuose Šiaulėnų kalneliuose atidarytas apžvalgos bokštas.

„Prieš šešerius metus tai, ką šiandien atidarome, buvo tik kelių žmonių mintyse. Sunkiai tikisi, kad čia, Šiaulės žemėje, iškilo 21 metro apžvalgos bokštas. Ačiū Radviliškio rajono savivaldybei, kuri palaikė, skatino, padėjo įgyvendinti aplinkotvarkos darbus, kūrė dviračių ir pėsčiųjų maršrutą po Šiaulės žemę“, – sakė Tytuvėnų regioninio parko direktorius Vytautas Stonys.

Susirinkusius į šventę pasveikino Kelmės rajono savivaldybės meras Vaclovas Andrulis, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos Projektų valdymo skyriaus vedėjo pavaduotojas Saulius Dragūnas. Skambant Šeduvos gimnazijos pučiamųjų orkestro atliekamam maršui, Radviliškio ir Kelmės rajonų merai A. Čepononis ir V. Andrulis, Tytuvėnų regioninio parko direktorius V. Stonys ir Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos atstovas S. Dragūnas perkirpo juostelę ir pakvietė pasigrožėti Gomertos kraštovaizdžio draustiniu. Jiems virš galvų skraidė ir šventės akimirkas iš viršaus fikso Šiaulių jaunųjų technikų klubo narių valdomi aviamodeliai.

Dviračių trasą išbandė Radviliškio Vinco Kudirkos pagrindinės mokyklos, Šiaulėnų Marcelino Šikšnio gimnazijos ir Šaukoto pagrindinės mokyklos mokiniai buvo pavargę, bet laimingi. Jiems, pirmiesiems išbandžiusiems Šiaulės žemės dviračių trasą, Tytuvėnų regioninio parko reindžerė leva Jokubauskaitė ir Radviliškio rajono savivaldybės Paveldosaugos skyriaus vedėjas Vytautas Simelis įteikė tai liudijančius pažymėjimus.

Vakare prie Šiaulės bokšto vykusiame Šaukoto ir Šiaulėnų miestelių kraštiečių sambūryje linksminosi ir liaudiškos muzikos kapelos „Radvija“, Šaukoto ir Šiaulėnų muzikantų klausėsi iš šių apylinkių kilę, čia gyvenantys žmonės. Jiems ši šventė – puiki proga į gimtus kraštus pakviesti visus, kurie pakėlė sparnus kitur.

Kultūros paveldo departamentų direktorė Diana Varnaitė ir žurnalistas klausimasis dvaro teritorijoje.

Radviliškėčių vadinamose Šiaulėnų kalneliuose atidarytas apžvalgos bokštas.

Per Tulpių žydėjimo šventę parodą „Buveinės“ atidarė dailininkas Arvydas Každailis (kairėje).

GELEŽIES IR MIŠKŲ KRAŠTAS –

Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijoje gimė Lietuvos Prezidentas Kazys Grinius

Savivaldybės pasididžiavimas – mieste esantis virvių parkas „Stihl“

KAZLŲ RŪDA

Meras
VYTAUTAS KANEVIČIUS

Manoma, kad Kazlų Rūdos pavadinimas kilo dar XVI amžiuje, kai iš Mozūrijos miško atsikėlė bajoras Kazla, kurio vardui ilgainiui imta vadinti išaugusių gyvenvietę. Kadangi bajoras čia išgaudavo geležies rūdą ir ją apdorodavo, prie pavardės atsirado ir kitas vietovę apibūdinantis žodis.

Prieš kelerius metus Kazlų Rūda šventė 270 metų jubiliejų, o praėjusiais metais minėjo 15 metų savivaldos sukaktį. Tad Kazlų Rūdos savivaldybę drąsiai galima pavadinti besikuriančia ir jauna. Išskirtiniai šios Suvalkijos regiono savivaldybės bruožai – didelis teritorijos miškingumas ir geležinkelis, dalijantis miestą į dvi dalis. Beje, geležinkelio tiesimas turi ir istorinę reikšmę, nes nutiesus traukinių bėgius ne tik sparčiai plėtojosi pramonė, bet ir miestas smarkiai augo.

1950 m. smulkinant Lietuvos administracinį padalijimą, įkurtas Kazlų Rūdos rajonas, kuriam priskirta 12 apylinkių ir vienas miestelis. 1962 m. Kazlų Rūda su didesne buvusios rajono teritorijos dalimi prijungta prie tuometinio Kapsuko rajono (Marijampolė). 2000 m. buvo įkurta Kazlų Rūdos savivaldybė.

Statistikos departamento duomenimis, 2016 m. pradžioje Kazlų Rūdoje gyveno 12 381 gyventojas. Tai 0,9 proc. mažiau negu 2015 m. pradžioje. Savivaldybėje yra keturios seniūnijos. Apie 56 proc. teritorijos užima miškai.

Savivaldybės pasididžiavimas – mieste esantis virvių parkas „Stihl“ – vienintelis visoje Lietuvoje įkurtas ne privataus kapitalo, o savivaldybės lėšomis. Daug legendų ir pasakojimų gaubia Višakio Rūdoje esantį stebuklingąjį šaltinėį, kuris turi gydomosios galios. Žmonių pasakojimai byloja, kad kitados čia pasirodžiusi Švč. Mergelė Marija. Antanavo kaimo dvaro teritorijoje XVII amžiaus pabaigą mena medinė šešiakampė koplyčia.

Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijoje gimė Lietuvos Prezidentas Kazys Grinius, kino ir teatro režisierius Stasys Motiejūnas, nusipelnęs miškininkas Juozapas Zigmantas Paltanavičius, kompozitorius Rimvydas Žygaitis, dainininkas Rytis Cincinas ir kitos šalyje garsios asmenybės.

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę Kazlų Rūdoje suklestėjo smulkioji verslininkystė – išsiplėtė prekybos, paslaugų sferos. Pagyvėjo ir atjaunėjo senasis miesto centras, sutvarkyta dauguma miesto gatvių.

Apie nuveiktus darbus ir artimiausius planus dalijasi Kazlų Rūdos savivaldybės vadovai.

Kazlų Rūdos savivaldybės meru dirbu jau ne pirmą kadenciją, todėl puikiai pažįstu šį kraštą, žinau gyventojų lūkesčius, didžiausius jų rūpesčius. Rinkėjų suteiktas mero mandatas man yra pasitikėjimo įrodymas, bet kartu ir didžiulė atsakomybė visiems savivaldybės žmonėms. Tai paskata visas jėgas, žinias ir patirtį panaudoti savivaldybės problemoms spręsti, planams kurti, perspektyvoms ir strategijoms numatyti.

Be abejo, po šių rinkimų jaučiuosi tvirčiau, nes dabar man, kaip mero, padėtis priklauso ne nuo politinių vėjų savivaldybės taryboje, ir nereikia nerimauti, kad kažkam iš politikų nepatiko tavo akių spalva, dėl ko artimiausiam posėdyje tu gali būti ir nebe meras.

Pirmieji šios kadencijos metai nebuvo prasti, nors būta ir ne pačių geriausių dalykų. Pirmiausia liko gili nuoskauda, kad Vidaus reikalų ministerijoje dėl nelaimei suprantamų kriterijų buvo nuspręsta mūsų savivaldybę išbraukti iš integruotų teritorijų sąrašo. Dabar kur kas sudėtingiau dalyvauti regioninio lygmens ES lėšų skirstyme.

Tačiau naudodamasis proga noriu pasidžiaugti produktyviu ir sutartinu Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos darbu. Jau, atrodo, išmokome neieškoti laiko tuščioms politinėms rietenoms, o dirbti savivaldybės žmonėms. Didžioji dauguma tarybos sprendimų posėdžiuose priimami vienbalsiai.

Pernai drauge su visa Lietuvos delegacija aktyviai dirbau ir ES Regionų komitete. Aš dirbau Aplinkos, klimato kaitos ir energetikos bei Teritorinės sanglaudos (ES struktūrinių fondų, būsto politikos, transeuropinių tinklų ir kt. klausimai) komisijose. Dalyvavau plenarinėse sesijose, komisijų posėdžiuose. Tad metai buvo darbingi, kupini įvairių įvykių.

Deja, rinkimų programos įgyvendinimas, rinkiminių pažadų tesėjimas dažniausiai priklauso ne vien nuo mero ir net ne nuo tarybos. Daugumos infrastruktūrinių projektų įgyvendinimas yra susijęs su ES struktūri-

nėmis lėšomis. Naujas finansavimo laikotarpis prasidėjo 2014 metais, šiandien jau beveik įpusėjo 2016-iejį, o dar nepanaudotas nė vienas euras. Bet nenuleidžiame rankų, rengiame investicinius ir techninius projektus, tikime, kad anksčiau ar vėliau reikalai pajudės.

Vienu svarbiausių praėjusių metų darbu pavadinčiau miesto šilumos ūkio modernizaciją. Šiandien abi miesto dalys sujungtos į bendrą šilumos tiekimo sistemą, sėkmingai veikia naujoji miesto biokuro katilinė. Įgyvendinus šias naujoves Kazlų Rūdos miesto gyventojams šilumos kaina per 2015 metus sumažėjo apie 17 proc. Optimizuotas taip pat automobilių eismas mieste. Išlaisvinome centrinės Kazlų Rūdos gatves nuo sunkiasvorių automobilių. Miesto centras tapo švaresnis, tylesnis. O juk ši įsisenėjusi problema Kazlų Rūdos gyventojus vargino ilgą laiką. Parengėme arba baigiame parengti Kultūros centro su priestatu ir Sporto centro su baseinu techninius projektus, ieškome finansavimo galimybių šiems projektams įgyvendinti. Vyksta viešojo pirkimo procedūros kelio „Kazlų Rūda–Ažuolų Būda“ rekonstrukcijos darbams atlikti, greta kelio nutiesiant dviračių taką. Netrukus prasidės ir šio gyvenvietės svarbaus Kazlų Rūdos kelio remonto darbai. Su Seimo nario, krašto apsaugos ministro pagalba gautas tam tikras finansavimas miesto stadionui sutvarkyti pagal Lietuvos futbolo federacijos reikalavimus. Rengiamasi buvusio policijos pastato Atgimimo gatvėje remontui. Po remonto jame įsikurs amatininkai. Savo eilės laukia miesto aplinkkelis, gatvės, kiemai. Šiomet užbaigsime Kazlų Rūdos pagrindinės ir pradėsime Kazlų Rūdos specialiosios mokyklos remontą ir t. t. Žodžiu, darbų devynios galybės, svarbu, kad nestrigtų finansavimo reikalai. Tačiau pagrindiniai darbai, kaip jau minėjau, prasidės įsisiūbavus ES finansavimui. O planų, idėjų turime daug. Ateityje tikimės atlikti nemažai darbų gerindami viešąją infrastruktūrą mieste ir gyvenvietėse.

**Mero pavaduotojas
JUSTINAS KAZLA**

Pastaraisiais metais daug dėmesio savivaldybėje buvo skirta šilumos ūkiui. Pradėjus veikti naujai katilinei, nemažai laiko ir pastan-

gų buvo skirta šilumos kainai patvirtinti pagal naujai veikiančios katilinės kuro struktūrą. Nemažai pastangų skirta bylinėjantis su UAB „Litesko“ dėl šilumos ūkio nuomos sutarties pratęsimo iki 2030 metų panaikinimo.

Labai gaila, tačiau iki šiol mūsų savivaldybėje nepavyko modernizuoti nė vieno daugiabučio namo. Galbūt tam nebuvo skirta visų turimų pajėgų, galbūt pritrūko informacijos gyventojams dalijantis gerąja patirtimi iš kitų savivaldybių.

Ateities planuose – šilumos ūkio perėmimas savivaldybės žinion, kad šilumos ūkis būtų ne išnuomotas, o jį eksploatuotų savivaldybės įmonė ir savivaldybė galėtų mažinti gyventojams šilumos kainą.

Tikimės, kad pavyks jau šiais metais pradėti bent vieno daugiabučio gyvenamojo namo atnaujinimą. Toks didžiausias šiandienos iššūkis, žvelgiant į Kazlų Rūdos miesto gyventojų gyvenimo daugiabučiuose namuose perspektyvą.

**Administracijos direktorius
VALDAS KAZLAS**

Siekiu ir reikalauju, kad savivaldybės administracijos darbas vyktų sklandžiai. Daug dėmesio skiriu tam, kad šiuo metu vykstantys pasirengimo darbai Europos Sąjungos lėšoms panaudoti būtų atlikti laiku ir kokybiškai. Šiuo metu turime parengę Kazlų Rūdos kultūros centro atnaujinimo techninį projektą, baigiamas rengti Kazlų Rūdos sporto centro atnaujinimo techninis projektas, parengtas socialinių būstų įsigijimo investicinis projektas. Kaip didelį miesto pasiekimą galiu įvardyti krovininio transporto nukreipimą, kad sunkusis transportas nevažiuotų per miesto centrą. Tam reikėjo ne vienus metų darbo ir pastangų, tad šiuo metu galime džiaugtis ramesnėmis miesto centro gatvėmis. Ne be Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos ir administracijos darbuotojų pastangų įsteigta Kazlų Rūdos miesto vietos veiklos grupė, parengta ir išsiūsta derinti Vidaus reikalų ministerijai miesto VVG strategija.

Be abejo, artimiausiuose savivaldybės administracijos planuose – sėkmingas europinių

lėšų panaudojimas, įgyvendinant projektus visoje gyvenimo srityse: kultūroje, sporte, švietime, aplinkosaugoje ir t. t. Efektyvus ir tikslingas savivaldybės biudžeto lėšų naudojimas – ne tik ateities perspektyva, bet ir šiandiena.

**Administracijos direktoriaus pavaduotoja
ERIKA MOTIEJAUSKIENĖ**

Šiomet pakeisti UAB „Kazlų Rūdos komunalininkas“ įstatai, įsteigta UAB „Kazlų Rūdos komunalininkas“ valdyba. Per valdybos darbą bus siekiama veiksmingesnės įmonės veiklos. Šiuo metu tęsiama vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Kazlų Rūdoje ir Ažuolų Būdoje. Labai gaila, kad dėl tam tikrų statistinių rodiklių reikalavimų plėtra nevyksta platesniu mastu.

Aktyviai kontroliuojamos Kazlų Rūdos savivaldybei nuosavybės teise priklausančių būstų ir socialiniuose būstuose gyvenančių šeimų skolos, siekiama, kad šiuose būstuose gyvenantys asmenys neturėtų skolų už šildymą, komunalines paslaugas ir būsto nuomą, pagal turimas finansines galimybes padedame socialiniuose būstuose gyvenantiems asmenims pasikeisti langus, duris.

Pernai atlikus melioracijos darbus, Plutiškių gimnazijos stadionas jau nebeapsemiamas ir gimnazijos moksleiviai gali jame sportuoti.

Savivaldybėje per pastaruosius metus panaudojant nacionalinio biudžeto lėšas suremontuoti keturi tiltai, viena pralaida, 20 drenažo žiočių, 1,4 km griovių. Rengiami žemdirbių susirinkimai, kuriuose siekiama didinti žemdirbių kompetenciją, informacija dalijasi Žemės ūkio konsultavimo tarnybos, Nacionalinės mokėjimo agentūros, Valstybinės mokesčių inspekcijos, „Sodros“, Aleksandro Stulginskio universiteto specialistai.

Ateities planuose – veiksmingai ir pelningai veikianti UAB „Kazlų Rūdos komunalininkas“, išplėtotas vandentiekio ir nuotekų tinklas Kazlų Rūdos mieste ir kaimiškosiose vietovėse, išplėstas UAB „Kazlų Rūdos komunalininkas“ teikiamų paslaugų spektras, tenkinantis Kazlų Rūdos savivaldybės gyventojų poreikius.

LIETUVOS KAIMO TURIZMO ASOCIACIJOS VĒLIAVA – MŪSŲ RANKOSE!

Klaipėdos rajono mero pavaduotoja Rūta Cirtautaitė, savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja Raimonda Kučinskaitė ir Klaipėdos rajono turizmo informacijos centro direktorė Daiva Buivydienė kartu su kaimo turizmo paslaugų teikėjais dalyvavo Anykščių rajone vykusiame kaimo turizmo sezono atidarymo renginyje – „Kaimo turizmo sulėktinyje“, kuriame iš Anykščių rajono mero Kęstučio Tubio perėmė Lietuvos kaimo turizmo asociacijos vėliavą su garbingu įpareigojimu ateinančiais metais Lietuvos kaimo turizmo sezono atidarymą rengti mūsų rajone.

Šiemet – jubiliejinis, 20-asis kaimo turizmo atidarymo sezonas, kuriame tradiciškai vyko darbinis susitikimas su Lietuvos kelionių organizatoriais ir operatoriais, Kontaktų ir gaminių mugė, seminaras „Kaimo turizmo kūrimo ir plėtros galimybės, įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonę „Ūkio ir verslo plėtra“, kuriame pranešimus skaitė Žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės mokėjimo agentūros ir Lietuvos kaimo turizmo asociacijos atstovai. Lankytasi ir Anykščių krašto įžymybėse – Burbiškio dvare, Labirintų parke, Lajų take ir kitur.

„Džiaugiamės ir didžiuojamės gavę šią pereinamąją vėliavą, – tikrai jos nusipelnėme. Tikėkimės, kad mūsų kaimo turizmo sodybose puoselėjamos tradicijos ir inovacijos, mūsų turistiniai maršrutai, kurie glaudžiai siejasi ir su kaimo turizmo sodybų teikiama paslaugomis, nauji turizmo objektai dar labiau sudomins svečius iš kitų rajonų ir paskatins bendrauti ir bendradarbiauti“, – sakė vicemerė R. Cirtautaitė.

Kitąmet pereinamoji vėliava atiteks Alytaus rajonui.

Apie ateinančio turizmo sezono naujoves kalbamės su Klaipėdos rajono mero pavaduotoja, Turizmo tarybos pirmininke RŪTA CIRTAUTAITE.

Kokius naujus horizontus atvers naujasis turizmo sezonas?

Visus labiausiai turbūt jaudina jau plačiai pasklidusi žinia apie naują reguliarųjį maršrutą Dreverna–Juodkrantė. Dabar jau suderintas laivo grafikas, kuris bus skelbiamas Turizmo informacijos centro tinklalapyje ir kitur, bilietus bus galima įsigyti ne tik Turizmo informacijos centro filiale Drevernoje, bet netrukus – ir elektroniniu būdu. Startas – birželio 4 d., atidarant Pamario turizmo sezoną. Šventėje dalyvaus mūsų partnerės – Šilutės ir Neringos savivaldybės, su kuriomis nuolat deriname savo planus ir veiksmus. Šios šventės iniciatorius – Pamario turizmo klasteris. Kiekvienais metais atidarymas vyks vis kitame mūsų pamario uoste, kurių turime septynis, iš jų du – mūsų rajone. Tikimės sulaukti daug naujų turistų pritraukiančių paslaugų Drevernoje iš koncesijos teikimo sutartį laimėjusios UAB „Hortivitai“.

Manau, kad ne mažesnio susidomėjimo sulauks ir kita šventė, vyksianti gegužės pabaigoje prie Skaidriojo karjero – Vandens pramogų parko atidarymas su garsiomis Lietuvoje grupėmis. Ta proga bus atidaryta ir antroji vandenlenčių trasa. Aktyvus poilsio entuziastai šiame poilsio parke pavadinimu „Infinity“ pramogauti galės rinktis valtis, irklentes, vandenlentes, bus ir vaikams skirta zona, veiks inventoriaus nuomos punktas, kavinė. Tuo rūpinasi UAB „Ruslytas“ pagal pasirašytą su Klaipėdos rajono savivaldybės administracija sutartį. Per dešimt metų į šią teritoriją planuojama investuoti 470 tūkst. eurų.

Galbūt atsiveria naujų horizontų ir ne vien vandenų keliais?

Jau atsivėrė ir toliau labai sėkmingai atsiveria nauji horizontai mūsų tradiciniams amatams ir kulinarijos paveldui. Tai populiarėja tarp rajono bendruomenių. Seniūnijų kultūros centrai įvairių švenčių metu rengia paveldo pristatymus.

Ypač geru žodžiu norėčiau paminėti Klaipėdos rajono amatų centrą, jo vadovę Valę Krauleidienę ir visas ten dirbančias tautodailininkes. Jų rengiamos audimo, pynimo iš šiaudų ir vytelių, siuvinėjimo, keramikos, duonos ir bandelių kepimo ir kitos edukacinės programos padeda centrui sėkmingai plėsti savo veiklą. Tautodailininkės organizuoja ir tradicines šventes, demonstruodamos tikruosius krašto papročius. Nors edukaciniai užsiėmimai yra mokami, bet rengiama nemažai ir nemokamų užsiėmimų spec. poreikių vaikams ir pan. Visi produktai, iš kurių kepama duona, bandelės ir kiti patiekalai – vietinių ūkininkų, ekologiški. Dabar kitos rajono įstaigos, kolektyvai, vykstantys į užsienį, ir bet kas, kas nori nudžiuginti ypatingomis lauktuvėmis, gali užsisakyti dirbinių ir gaminių iš Klaipėdos rajono amatų centro.

Artėja miesto 762-asis gimtadienis, – galbūt, be tradicinių renginių, bus kas nors nauja, kas padės giliau pažvelgti į Gargždų praeitį?

Jau dabar Gargždų mieste galima susipažinti su šešiais stendais, pristatančiais turistinį maršrutą „Prie rubežiaus“. Turistinio-istorinio maršruto idėja gimė norint pristatyti išskirtinai įdomią Gargždų miesto istoriją. Gargždų krašto muziejus praėjusiais metais parengė puikią ir įdomią ekspoziciją „Tarpukario Gargždai 1918–1939 m.“. Buvo sumanyta „išnešti“ istorinę medžiagą, faktus ir istorines fotografijas į gatves, kad gargždiškiai ir miesto svečiai galėtų sava-

rankiškai susipažinti su Gargždų miesto istorija, ir paskatinti juos apsilankyti Gargždų krašto muziejuje. Maršruto stendai buvo sumanyti išdėstyti istoriškai svarbiose Gargždų miesto vietose – nuo stoties iki Gargždų miesto stadiono. 3 plokštumų stenduose supažindinama su Gargždų miesto kūrimosi istorija, žydų gyvenimu Gargžduose, Gargždų maitinės veikla, Gargždų bažnyčių ir dvaro istorija bei kitais Gargždų miestui svarbiais istoriniais faktais, lankytinomis Gargždų vietomis. Informacija turistui pateikiama paprastai, patraukliai, lietuvių ir anglų kalbomis. Stendų pastatymą finansavo Klaipėdos rajono savivaldybė, skirdama 9 tūkst. eurų.

Kokios naujienos kaimo turizmo srityje?

Akivaizdu, kad, kaip ir anksčiau, mūsų rajone netrūksta kaimo turizmo paslaugų, – jos pačios įvairiausios ir nuolat tobulinamos, plečiamos, kaimo turizmo sodybos vis labiau orientuojasi į etnografinę sritį, atranda senųjų kulinarijos receptų ir pritaiko juos savo virtuvėje,

iš naujo atranda ir siūlo tradicinio sveikatinimo paslaugas ir pan. Šiuo metu Klaipėdos rajone – 47 kaimo turizmo sodybos, kiekviena savaip pasiruošusi nustebinti lankytojus.

Ką galėtumėte pasakyti apie turizmo srčiai svarbius dokumentus ir kuo jie padės dar labiau aktyvinti turizmą, atverdami mūsų krašto horizontus ne tik į plotį, bet ir į gylį?

Naujausi turizmo dokumentai – Klaipėdos rajono ir Klaipėdos regiono turizmo e. rinkodaros strategijos. Mes pateikėme dvi turizmo e. rinkodaros paraiškas vystyti veiklas regione („Pažink Vakarų krantą“) ir rajone („Laisva, skanu, unikalų – Žuvies keliu“). Abu šie projektai padės plėtoti ryšius tarp regiono savivaldybių ir regioninį turizmą apskritai.

Vykusiame Turizmo tarybos posėdyje aptartas Klaipėdos rajono turizmo plėtros iki 2020 metų plano vykdymas 2015 metais. Tikrai esame nuveikę daug ir tikimės, kad nuosekliai tai tęsime.

Kalbėjosi Daiva Beliokaitė

MOLĖTAI PASIRUOŠĘ! O JŪS?

Vos pašildžius saulei ir ryškiau sumirguliavus mėlynumu ežerams, Molėtuose sujudimas, kurį pajutę vietiniai gyventojai su šypsena pagalvoja: „Prasideda...“ Kas prasideda? Turizmo sezonas!

MOLĖTAI PASIRUOŠĘ...

„Molėtai turizmo sezonui pasiruošę“, – taip trumpai savo sprendimą paskelbė gegužės 11 d. infoture po Molėtų rajoną dalyvavę kelionių agentūrų, dirbančių su atvykstamuoju ir vietiniu turizmu, Valstybinio turizmo departamento atstovai. Infoturo „Na Malėtų link Utenas“ metu svečiams buvo pristatytas Dubingių žirgynas ir jo gyventojai: nuostabūs žirgai, alpakos, kengūrų šeima, kupranugaris ir asilukas, stručiai; Asvejos regioniniame parke aplankytas Jurkiškio upelio pažintinis takas, neaplenktas „Žalvario parkas“, ragauta žuveninė Mindūnų ežerų žvejybos muziejuje, įkopta į Labanoro apžvalgos bokštą.

„Mes pasiruošę“, – paklaustas apie artėjančią vasarą sako Lietuvos kaimo turizmo asociacijos Molėtų skyriaus pirmininkas Vytis Štelbys. Daugeliui poilsis kaimo turizmo sodyboje tampa kasmetine tradicija. Vis daugiau svečių kaimo turizmą atranda kaip ramų, pažintinį šeiminiį poilsį. Tokie svečiai reiklesni, dažniau renkas kokybiškesnes, aukštesnio lygio sodybas. Į tai reaguodami savininkai gerina paslaugos kokybę. Laimi tie, kurie įdomiau, garsiau ir išradingiau pasiūlo daugiau ir įdomesnių kultūros, gamtos objektų, pramogų.

„Mes pasiruošę“, – sako Molėtų krašto muziejaus direktorė Viktorija Kazlienė. Mindūnai – ežeringiausias Molėtų kampelis. Todėl čia lankytojai gali susipažinti su vieninteliu Lietuvoje Ežerų žvejybos muziejumi, kuriame saugomi viduramžių laikų luotai, plokščia-dugnės eldijos, įvairiausios senovinės gaudyklės. Žvejys mėgėjas gali susipažinti su visais etnografinės žvejybos įrankiais, kurių amžius gali siekti šimtą metų. Mažiau besidomintiems žūklės įranga siūlome susipažinti su žvejo buitimi, Z kartos atstovams – žaidimas-mobilioji aplikacija „Ežerų žvejybos muziejus“ ir kitos įdomybės. Šalia esančiame Molėtų krašto amatų centre galima užsisakyti skaniausios šiame krašte žuveninės, pasimokyti pinti bučius, nerti tinklus, pasigaminti keraminį suvenyrą ir pan. Mindūnuose laukia dar vis nauja prabangi vieno garsiausių Lietuvos medžiotojų Antano Truskausko dovanota medžioklės trofėjų kolekcija.

Alantos dvaro muziejus-galerija vasarą pristatys amžiaus atradimą: du Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje atrastus Alantos dvaro paveikslus: „Didikė iš Pac-Pomarnackių giminės su kanarėle“ ir „Didikas iš Pac-Pomarnackių giminės su baltu žabo“.

„Mes pasiruošę“, – sako ir Molėtų turizmo ir verslo informacijos centro (TVIC) direktorė Daiva Kulienė. Ilginamas darbo laikas, svetainėje www.infomolėtai.lt pateiktos naujos edukacinės programos, kelionių po Molėtų rajoną paketai. Turistų laukia naujai atidaryta meno dirbinių ir suvenyrų parduotuvė ir, žinoma, darbuotojai, kurie pasiruošę atsakyti į turistų klausimus, suteikti rūpinimą informaciją.

AR PASIRUOŠĘ JŪS?

Pasivaikščioti pirmą sezoną savo grožį demonstruojančiu Jurkiškio upelio pažintiniu taku (1,5 km) – vienu įdomiausių ir įspūdingiausių Asvejos regioninio parko gamtos objektų? Upelio vagoje guli valstybės saugomas gamtos paveldo objektas – Jurkiškio akmuo, turintis dar ir „Puntuko vaiko“ vardą.

Įkopti į aukščiausią Lietuvoje Labanoro apžvalgos bokštą, kur iš paukščio skrydžio atsiveria Siesarčio hidrografinis draustinis, vaizdingiausias Aukštaitijoje Lakajų kraštovaizdžio draustinis, kuris driekiasi miškingų kalvų apsuptais Baltųjų ir Juodųjų Lakajų ežerų duburiais, pasižymi unikaliais pusiasaliais, salomis?

Paragauti skanios kavos ir vietinio alaus, pamatyti, kaip gaminamas muilas, pasilepinti veido ir kūno masažais, daugiau sužinoti apie armonikas ar išmokti salsos žingsnelių, paprasčiausiai pasivaikščioti po Molėtus lydimiems gido.

Pasiruošę? Puiku! Molėtai – kuriuose viskas tikra – laukia svečių!

Molėtų TVIC inf.